पशु सेवा तालिम केन्द्र नेपालगंजको तेश्रो त्रैमासिक सुचना

आ. व. २०७९।०८०

सुचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५ को उपदफा ३ अनुसारको प्रयोजनको लागी पशु सेवा तालिम केन्द्र नेपालगंज बाँकेसँग सम्बन्धित २०७९ माघ, फाल्गुण र चैत्र महिना सम्मको तेश्रो त्रैमासिक सुचनाहरु ।

परिचय,स्थापना र विकास :

विकासको समानुपातिक अवधारणा अनुसार सुदुर पशिचम र मध्य पशिचमका सबै जिल्लाहरुको वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार क्षेत्रिय स्तरका पशु सेवा सम्बन्धी तालिमहरु संचालन गर्ने उद्देश्यले वि.सं. २०४४ सालमा क्षेत्रीय पशु सेवा तालिम केन्द्र नेपालगंजको स्थापना भएको हो । वि.सं. २०४९/०५० सम्म कृषि विकास विभाग र पशु सेवा विभाग एकीकृत भएको अवस्थामा क्षेत्रीय कृषि तालिम केन्द्र अन्तर्गत एउटै छाना मुनी रहि तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको थियो । पुनः वि.सं. २०५२ सालमा पशु सेवा विभाग र कृषि विभाग छुट्टा छुट्टै अस्तित्वमा आएपछि कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, पशु सेवा विभाग, पशु सेवा तालिम तथा प्रसार निर्देशनालय अन्तर्गत पाँचै विकास क्षेत्रमा १/१ वटा क्षेत्रीय पशु सेवा तालीम केन्द्रको स्थापना गर्ने नीति अनुसार यस क्षेत्रमा २०५२ श्रावण १ गते देखि यस क्षेत्रीय पशु सेवा तालीम केन्द्र नेपालगंजको स्थापना भएको हो । २०७५ भाद्र २८ गते यस कार्यालयको नामाकरण प्रदेश सरकार लुम्बिनी प्रदेश भूमि व्यवस्था कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, पशुपंक्षी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय पशु सेवा तालिम केन्द्र, नेपालगंज, बाँके भएको हो ।

उद्देश्य :

दिर्घकालीन उद्देश्य :

- पशु पालनका नयाँ नयाँ प्रविधिहरु प्रभावकारी रुपमा कृषक स्तरसम्म हस्तान्तरण गरी पशुपालक कृषकहरुको आयश्रोत अभिवृद्धि गरी गरिवी न्युनीकरणमा सहयोग गर्ने ।
- सेवामा आवद्ध सहायक स्तरका प्रा.स./ना.प्रा.स.प्राविधिक जनशक्तिलाई समय अनुकूल नयाँ/नयाँ प्रविधि र शीपको तालिम दिई दक्ष जनशक्ति उत्पादन गरी आ-आफ्नो कार्य क्षेत्रमा पशु स्वास्थ्य तथा पशुजन्य उत्पादन वृद्धि गराउन सहयोग गर्ने ।
- ग्रामीण स्वारेजगारीको अवसर श्रृजना गर्ने ।

➢ विभिन्न भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, स्थानिय निकाय, पशु विकास कार्यमा संलग्न जनशक्तीको कार्यदक्षता अभिवृद्धि गर्ने ।

➢ गरिब, जनजाती, दलित वर्गलाई पशुपालन पेशामा संलग्न हुन प्रेरणा दिलाउने ।

➢ गरिबी निवारण कार्यक्रममा संलग्न व्यक्तिहरुलाई तालीम दिई कार्यक्रममा टेवा पुऱ्याउने ।

➢ पशुजन्य उत्पादन बढाउन विभिन्न शीपमुलक तालिमहरु संचालन गर्ने ।

➢ विभिन्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरुसंग समन्वय गरी कृषकहरुलाई पशुपालन पेशा तर्फ आकर्षित गराउने ।

➢ ग्रामीण पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ताहरुलाई पुनर्ताजगी तालीम प्रदान गरी सो को माध्यमबाट ग्रामीण समुदायका पशुपन्छीहरुको स्वास्थ्य संरक्षण, संवर्द्धन तथा नश्ल सुधार गर्न सहयोग पुऱ्याउने ।

➢ विभिन्न सरकारी तथा गैह्र सरकारी संस्थाहरुसंग समन्वय गरी पशु सेवा सम्बन्धी तालीमहरु संचालन गर्ने ।

➢ पशु सेवा सम्बन्धी तालीमहरुको अनुगमन र मूल्यांकन गर्ने ।

- **नितिगत अवधारणाहरु**
- तीन दिन भन्दा लामो अवधिका कृषक स्तर तथा सहायक स्तरका तालिमहरु तालिमको प्रकृति तथा केन्द्रमा रहेको श्रोत साधन र सुविधाको आधारमा पशु सेवा तालिम केन्द्रहरुमा संचालन गर्ने ।
- पशु सेवा तालिम तथा प्रसार निर्देशनालय र पशु सेवा तालिम केन्द्रलाई सुदृढ एवं सक्षम बनाउन उक्त तालिम केन्द्रहरुको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम पूर्वाधार सुविधाको व्यवस्था गरि स्तरिय तालिम संचालनमा जोड दिने ।
- स्वरोजगार,शीपमूलक तालिमको पहिचन, संचालन गरी, ग्रामीण स्तरमा स्वरोजगारीको अवसर सृजना गर्ने ।
- जिल्लामा नै न्यूनतम भौतिक सुविधाको आधारमा एक देखि तिन दिन अवधिको विषय विशेषज्ञ तालिम कृषकहरुको मागलाई ध्यानमा राखी जिल्ला सदरमुकाम वा स्थलगत रुपमा पनि संचालन गर्ने ।

तालिम केन्द्रको कार्यक्षेत्र :

लुम्बिनी प्रदेशको सम्पूर्ण १२ जिल्लाहरु नै यस केन्द्रको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत पर्दछन ।

सि.नं.	जिल्ला
१	दाङ, प्यूठान, पुर्वि रुकुम , रोल्पा

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
भूमि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय
पशु सेवा तालिम केन्द्र
नेपालगंज, बाँके

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय
पशु सेवा तालिम केन्द्र
नेपालगंज, बाँके

२	बाँके, बर्दिया,
३	कपिलवस्तु, अर्घाखाँची, रुपन्देही, पश्चिम नवलपरासी, पाल्पा र गुल्मी

संगठन संरचना

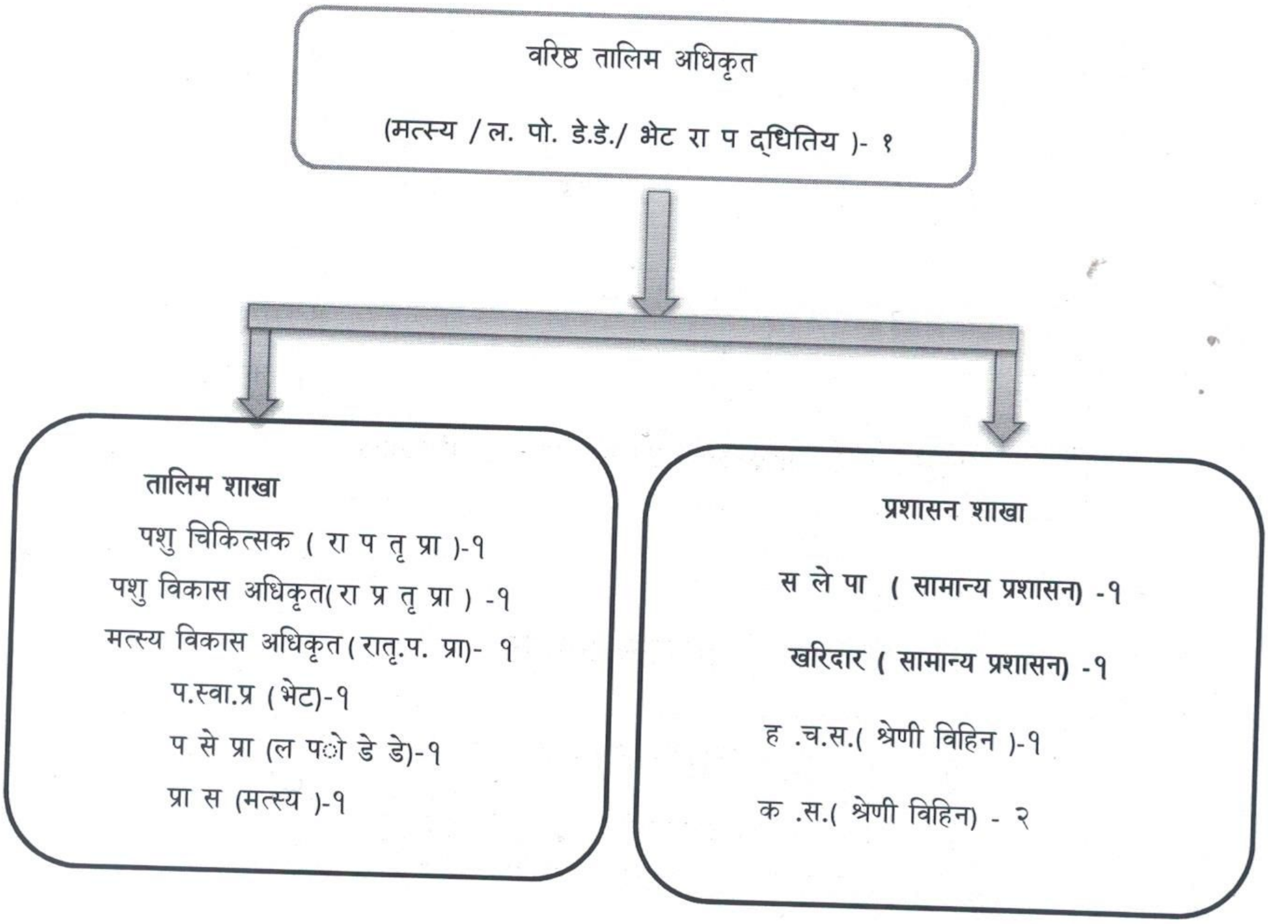

जनशक्ति विवरण

क्र. सं.	कर्मचारीको नाम थर	पद	श्रेणी/तह	सेवा/समुह	स्थायी ठेगाना	शैक्षिक योग्यता	कैफियत
१	श्री प्रवेश सिंह कुंवर	व.ता.अ.	रा.प.द्वि (प्रा.) /नवौं	नेपाल कृषि/ मत्स्य	रामग्राम न.पा. ६ पश्चिम नवलपरासी	M.Sc. Aq.	
२	श्री राम केश यादव	म. वि.अ.	रा.प.तृ.(प्रा.) आठौं	नेपाल कृषि/ मत्स्य	लुम्विनी सांस्कृतिक न.पा.१०, रुपन्देही	B.Sc. Ag.	
३	श्री दिपा योगी	अधिकृत	अधिकृत छैठौं	कृषि /ल.पा. डे.डे.	नेपालगन्ज उ म न पा - १२ वाँके	J.T. pass	
४	श्री भोज बहादुर रावल	अधिकृत	अधिकृत छैठौं	कृषि/ भेटेरिनरी	खजुरा गा पा -०६, बाँके	J.T. pass	
५	श्री मनोज शर्मा	प्रा.स.	रा.प.अं.प्र.(प्रा.)	नेपाल कृषि/ मत्स्य	भेरी न. पा. ११ जाजरकोट	I.SC. Ag	
६	श्री चन्द्र बहादुर थापा	खरिदार	रा.प.अं. द्धि.	स. प्र.	कमल बजार न.प.-४ अछाम	B.B.S.	
७	श्री भिम अधिकारी	स.ले.पा.	रा.प.अनं.द्धि. (चौथों)	प्रशासन लेखा	विरेन्द्र न.पा.६, सुर्खेत	B.cm.	
८	श्री वालकृष्ण आले	ह.स.चा.	श्रेणी विहिन	मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	जानकी गा.पा.-४, बाँके	साधारण लेखपढ	करार
९	श्री विमल बुढा	का.स.	श्रेणी विहिन	सामान्य प्रशासन	कपुरकोट गा. पा.०६ सल्यान	साधारण लेखपढ	करार
१०	श्री लव कुमार यादव	का.स.	श्रेणी विहिन	सामान्य प्रशासन	पल्हीनन्दन गा. पा.०६ नवलपरासी	प्रमाण पत्र तह	करार

तालिम केन्द्रमा संचालन हुने सहायक स्तर प्राविधि तथा कृषक स्तर तालिमको विवरण

क्र.स.	कृषक स्तर तालिम	अवधि
१	पशु प्रजनन तथा कृत्रिम गर्भाधान	२ हप्ते

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
कृषि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय
पशु सेवा तालिम केन्द्र
नेपालगंज, बाँके

२	सघन मत्स्य पालन तालिम	१ हप्ते
३	प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम	१ हप्ते
४	अधिकृत स्तर क्षमता अभिबृद्धि तालिम	१ हप्ते
क.स.	**कृषक स्तर तालिम**	**अवधि**
१	व्यवसायिक गाई भैसी पालन/	१ हप्ते
२	व्यवसायिक बाख्रा पालन	१ हप्ते
३	हरित स्वयम सेवक	२ हप्ते
४	दुग्ध प्रशोधन तथा विविधिकरण	१ हप्ते
५	पशु पालनमा असल अभ्यास	१ हप्ते
६	व्यवहारिक कुखुरा पालन	२ हप्ते
७	व्यवसायिक मत्स्य पालन	१ हप्ते
८	मत्स्य नर्सिङ रियरिङ्ग	१ हप्ते
९	ब्यवहारिक गाईभैसी पालन तालिम	२ हप्ते
१०	मत्स्य पोष्ट हार्भेष्ट	१ हप्ते
११	डाले घाँस नर्सरी ब्यवस्थापन	१ हप्ते

तालिम केन्द्रमा उपलब्ध भौतिक साधन श्रोतको विवरण

क.सं.	साधन श्रोतको किसिम	उपकरण/सामान तथा भौतिक श्रोतको परिमाण	परिमाण	कैफियत
१.	भवनहरु	कार्यालय भवन तालिम हल, छात्रावास तथा क्यन्टिन भवन डुप्लेक्स क्वाटकर छात्रावास भवन	१ १ १	

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
भूमि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय
पशु सेवा तालिम केन्द्र
नेपालगंज, बाँके

		मोटर ग्यारेज	२	
२.	फर्निचर	कम्प्यूटर टेबुल, कुर्सी, रिभल्विङ्ग चियर, टेबुल, पलङ्ग, सोफा सेट, दराज, बुक केस, स्पेशिमेन र्‍याक आदि ।		
३.	मेसिनरी औजारहरु	कम्प्यूटर डेस्कटप प्रिन्टर सहित	४	
		फ्याक्स मेसिन	१	
		फोटोकपी मेसिन	४	
		रेफ्रिरेजेटर र डिप फ्रिज	२	
		टेलिफोन सेट	२	
		ल्यापटप	७	
४.	शैक्षिक सामग्रीहरु	विभिन्न विषयबस्तु सम्वन्धित पुस्तकहरु, फोल्डहरु, पम्प्लेटहरु, क्यालेण्डर आदि ।		
५.	श्रव्य दृव्य साधनहरु	मल्टिमिडिया प्रोजेक्टर	४	
		स्लाइड प्रोजेक्टर	१	
		ओभरहेड प्रोजेक्टर	३	
		मुभी क्यामेरा	२	
		क्यामेरा	१	
		डि. क्यामेरा	१	
		टि.भी. डेक	२	
		वाल फिक्स ह्वाइट स्क्रीन	१	
६.	विद्युतिय सामान	जनेनेरेटर, पानी तान्ने मेसिन, सोलार सिस्टम आदि ।	७	
७.	सवारी साधनहरु	मिनि बस	१	
		मोटर साइकल/स्कुटर	३/१	
		साइकल	११	

		पीकअप	१	

लुम्बिनी प्रदेश सरकार
भूमि तथा भूमि व्यवस्था मन्त्रालय
पशुपन्छी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय
पशु सेवा तालिम केन्द्र
नेपालगंज, बाँके

२०७९ चैत्र मसान्त सम्मको खर्च विवरण :

क्र. सं.	ब.उ. शि. नं.	विनियोजित बजेट रु	चैत्र मसान्त सम्मा खर्च रु	खर्च प्रतिशत	कैफियत
१	३१२०२०१२४	८४८०१३.०	८४७५३३	९९.९४	
२	३१२०२०१२३	१४३४७४३७	६९७४४८०	४८.६१	
३	३१२०००१८३	२१३८९२.०	२१३८९२	१००.०	
४	३१२०००२२३	१०३४९०४०.०	६२४९१३७	६०.३८	
कुल जम्मा		२५७५८३८२.०	१४२८५०७८.०	५५.४६	

२०७९ चैत्र मसान्त सम्मको राजस्व विवरण :

क्र. सं.	विवरण	राजस्व रकम रु	
१	क्यान्टीन टेण्डर	११५५६५.०	
२	तालिम हल र छात्राबास भाडा	१३३०००.०	
कुल जम्मा रु		२४८५६५.०	

तयार गर्नेः-
राम केश यादव
सुचना अधिकारी

प्रमाणित गर्नेः-
डा प्रवेश सिंह कुँवर
बरिष्ठ तालिम अधिकृत